

Universitätsbibliothek Paderborn

Unus Pro Omnibus, Hoc est: Christus Jesus Dei Filius

Ginther, Anton

Augustæ Vindelicorum, 1733

VD18 12431648

Consideratio XXXV. Cythara Davidica, per quam David caco dæmonem à Saule fugavit, typus SS. crucis Dominicæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45934](#)

CONSIDERATIO XXXV.

Cithara Davidica, per quam dæmonem
à Saule David fugavit, typus SS. Crucis
Dominicæ.

*David tollebat citharam, & percutiebat manu sua, &
refocillabatur Saul, & levius habebat, recedebat enim
ab eo spiritus malus. I. Reg. 16. 23.*

1.

Saul primus Hebræorum Rex, ubi à Samuele intellexit, quod ob demerita sua à regno foret dejiciendus, in tantum mœrem & insolitam melancholiam devenit, ut nullum amplius humum superesse videretur remedium, quod tanto malo adhuc posset mederi. Accessit, quod à spiritu maligno quotidie miserandum in modum exagitaretur, quem nulla vis humana ab illo poterat fugare. In hac luctuosa rerum facie ineunt ministri illius consilium, ac mature statuunt, ut ad exhilarandum obfessi Regis animum musica, utpotè opportunum in ejusmodi maniā remedium, adhiberetur. Itaque ablegantur nuntii, qui peritum quendam citharœdum in aulam vocarent; Et ecce cùm in eremum, sylvamque pedes inferunt, audiunt de loco non adeò remoto suavissimum citharæ sonum. Accedunt proprius, & inveniunt Davidem tunc 20. annorum adolescentem, citharā suā in gratiam lanigeræ sive turbæ psallantem, quem officiōsē in urbem & aulam invitant, atque in paucis persuadent, ut reliquā vitā solitariā & curā pastorali, ad aulam regiam se conferret, ubi benignè exceptus, citharam suam ad cantum parare cœpit, ad cuius sonitum sine mora nefarius spiritus in fugam actus est: *David tollebat I. Reg. 16. 23.
citharam, & percutiebat manu sua, & refocillabatur Saul, & levius habebat, re-
cedebat enim ab eo spiritus malus.*

S. Prosper, V. Beda, Angelomus & alii per hanc citharam Davidam SS. Crucem Dominicam subaudiunt: *Non enim, ait Angelo-*

R. 2

mus

**Cornel. in
hunc locum.** mus apud Cornelium, illius cithara tanta virtus erat, sed mysterium crucis Christi per lignum extensio[n]e nervorum mystice gerebatur, in qua etiam passio cantabatur. Et sicut quondam in Ægypto Hebrei per sanguinem agni Passchalis ab Angelo percutiente liberati sunt, qui crux erat typus sanguinis Christi in cruce immolandi, ita ait V. Beda, malus spiritus à Saule virtute crucis Christi futuræ pulsus est, cuius figura Davidis cithara extitit. En mirandam SS. Crucis Dominicæ virtutem, cuius umbra jam in antiquo testamento tam salutaris fuit.

Exod. 12. 23. 2. Progredior ulterius. Erat idem David, nunc ob devictum & interemptum Goliam factus belli dux, saepius in summis constitutus periculis, quia Saul quotidie illius ineditabatur mortem. Fugit profinde ad speluncam Engaddi, alias ad speluncam Odollam, ubi quasi in obscuro conclusus carcere, & in densa caligine cor solum liberum habebat ad DEUM, interim foris pugna, intus timores, quia Saul armatum obsederat manu, ut eum perderet. Quid interim David inter tot angustias? Currit pro more suo ad citharam suam, tanquam ad ultimum & optimum calamitatis suæ remedium, componit psalmum **Psal. 56. v. 12.** quinquagesimum sextum, qui incipit: *Miserere mei Deus, miserere mei: quoniam in te confidit anima mea,* ubi charissimam suam citharam altoquitur: *Exurge gloria mea, exurge psalterium & cithara.* O David! an non **Eccli. 22. 6.** musica in luctu importuna narratio? Hostis animam tuam querit, & ludis citharæ?

**S. August. in
Psal. 56.** Merito, subintrat hic S. Augustinus, David in omni sua calamitate ad citharam suam confugit, quia ut Propheta illuminatissimus, & superiori illustratus spiritu per dictam citharam suam Christi passionem & crucem non obscurè prævidit, quod satis ex psalmo vigesimo primo patet. Audiamus verba S. Præfus Hippone[n]sis: *Caro humana, patiens cithara est. Sonet psalterium, illuminetur cæci, audiant surdi, stringantur paralytici, ambulent claudi, surgant agroti, resurgent mortui, iste est sonus psalterii. Sonet & cithara, esuriat, sitiatur, dormiat, teneatur, flagelletur, irideatur, crucifigatur, sepeliatur.* Cum ergo vides in illa carne quedam sonuisse de super, quedam de inferiori parte, una caro resurrexit, & in una carne agnoscimus & psalterium & citharam.

Psal. 32. 2. 3. David orationis amantis[s]simus saepius de die citharam suam apprehendit, quâ debitam DEO laudem dixit & cantavit: *Confitemini Domino in cithara;* Et alio in loco: *Confitebor tibi in cithara Deus, Deus meus.* Juvat hic audire Eucherium: *Iste puer, inquit, in cithara suaviter, imò fortiter canens, malignum spiritum, qui operabatur in Saule, compescuit: non quod cithara illius tanta virtus erat, sed figura crucis.* Observa: figura crucis. Est autem cithara ex ligno facta, & convenienter disposita, ex parte super-

superiori brachia extendens, ex inferiori in acumen desinens: Crux similiter. In cithara chordæ sunt in longum extensæ, quæ, si peritæ pulsantur manu, suavem reddunt sonum: Per quas chordas membra Christi in cruce extensa intelliges. Clavi, quibus chordæ seu fides in cithara annexuntur, & distenduntur, clavos ferreos, quibus Christus cruci affixus est, non obscurè denotant. David in cithara septies (si aliis vel belli, vel regni sui gubernandi negotiis non erat impeditus) DEO T. O. M. laudem decantabat: *Septies de die laudem dixisti.* Chri-
stus Filius David in cruce septem ultima verba in salutem nostram cantavit, & in singulare solatum nobis perpendenda, & recantanda reliquid: 1. Pater, dimitte illis, quia nesciunt quid faciunt. 2. Hodie mecum eris in paradiſo. 3. Ecce filius tuus: Ecce Mater tua. 4. Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me? 5. Sitio. 6. Consumma-
tum est. 7. Pater, in manus tuas commendo sp̄iritum meum. O lu-
ctuosam citharam! Sonet hæc semper in auribus meis, ut non offendam te amplius, Dominus meus, & Deus meus, ac Amor meus cru-
cifixus JESUS.

4. Solebat autem David citharam suam vocare gloriā suam:
Exurge gloria mea, exurge psalterium & cithara. Gloria nostra, ait Gentium
Doctor Paulus, crux est, gloria omnium Christianorum: *Mibi autem
ab sit gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mibi mundus cruci-*
fixus est, & ego mundo. Ecce jam tunc in umbra veteris testamenti S.
Davidi, & S. Paulo in lege Evangelica, omnib[us]que Sanctis atque Ele-
ctis unica gloria fuit crux & crucifixus JESUS. Et in quo tu glo-
riaris, anime mihi an in divitiis, corporis commoditatibus, volunta-
tibus &c.? Absit.

Apprehende potius hanc mysticam citharam (crucifixum IESUM) qui in cunctis adversitatibus ac tentationibus tuis, tum in vita, tum in morte erit gloria, salus & vita æterna. Dic proinde, & assuesce potius, dum crucifixum Amorem tuum prehendis & oscularis: *Exurge
gloria mea, exurge psalterium meum & cithara.* Ita fecit S. Franciscus Seraphicus, qui crucis citharam pluris quam angelicam faciebat chelim, unde non incongrue de eo ille Poëta Christianus ex illius persona ceci-
nit, dum in raptu illo & extasi Crucifixum apprehendit:

*Desine dulciloquos ales impellere chordas,
Nam tantum nequeunt corda tenere melos.*

Lyræ de
Chr. Pat. l. 6.
cap. 7.

*Hac cruce sit requies, crux hæc nibi cantet in aure,
Præstat enim voces hujus amasse Lyræ.*

R. Gilli

R. 3

5. Gilimer Vandalorum Rex pluribus insolens victoriis, & idcir
Procop. lib. 4. Vand. & alii. cō prosperā fortunā abusus, ubi tandem à Belisario acie devictus est,
 ad montem excelsum Numidiæ in Africa confugit, in quo exilio pa-
 nem à reliquis amicis sibi mitti postulavit, quo famem saturaret, spon-
 giam, quā lacrymas siccaret, & citharam, quā animi leniret dolorem.
 Anime mi! si in similibus constitutus es miseriis, ecce habes panem
 Angelorum & cibum viatorum, spongiam acetō plenam, quo Crucifixus Dominus tuus in supremo crucis agone potatus est, quā tuas siccare
 potes lacrymas, & citharam, Dominicam crucem, quā tuum poteris lenire dolorem.

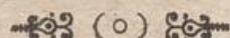
Hac citharā S. Crucis comprimis usus est S. Dunstanus Episco-
 pus, qui psalmos cum cithara, juxta mentem Davidis solebat decan-
 tare: *Principite Domino in confessione, psallite Deo nostro in cithara.* Et ecce
Sal. 146. 7. cū aliquando citharam suam ad parietem suspendisset, & paulò post
 cubiculum suum de novo intrasset, cithara illa sine alicujus moventis
 impulsu per se ipsam suaviter sonare, & illam antiphonam, quam Ec-
 clesia in festo plurimorum Martyrum in secundis vespere adhibere so-
 let, lētā voce & proprio chorali tono decantare cœpit: *Gaudent in celis
 anima Sanctorum, qui Christi vestigia sunt secuti: Et quia pro ejus amore san-
 ctem suum fuderunt, ideo cum Christo exultant sine fine.* O anime mi, & ama-
 tor S. Crucis, ama hanc citharam, & cithariza quotidie in ea saltem

Petr. de Natal. in Catal. SS. lib. 8. c. 49. *Apoc. 14. 2.* per breve temporis spatium, & experieris in obitu tuo similem felicem
 tonum & prædictam antiphonam: *Gaudent in celis anima Sanctorum &c.*

6. Vedit quandam in raptu dilectus ille Christi Discipulus Agnus
 supra montem Sion stantem, & cum eo plura Sanctorum & Electro-
 rum millia circumstantium, ac laudantium DEUM, citharasque suas
 apprehendentes, novumque canticum DEO & Agno ab origine mun-
 di in suis typis occiso, & nunc post passionem suam redivivo accinen-
 tes: *Et vocem, quam audiri, sicut citharædorum citharizantium in citharis suis &c.*

Observe: Citharizantes illi in cœlesti regno sunt illi, qui se se Christo
 crucifixo prius in vita sua conformarunt, qui crucis mortificatio-
 nem in corpore suo portarunt, qui carnem suam cum vitiis crucifixe-
 runt; isti nunc in cœlo citharizant cum Davide DEO & Agno.

Imitare horum Sanctorum exemplum, & misericordias
 Domini in æternum decantabis.

CON-